

Fingrid Oyj

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 400 + 110 kV voimajohdon rakentaminen välille Forssa - Lieto

Fingrid Oyj on 26.5.2010 toimittanut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista yhteysviranomaisen lausuntoa varten ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee 400 + 110 kV voimajohdon rakentamista välille Forssa - Lieto

ARVIONTIOHJELMASSA KUVATUT HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIONTIMENETTELY

Hankkeen nimi

400 + 110 kV voimajohdon rakentaminen välille Forssa - Lieto

Hankkeesta vastaava

Fingrid Oyj
PL 530, Arkadiankatu 23 B
00101 HELSINKI

YVA-Konsultti

Pöyry Finland Oy
PL 50
01621 VANTAA

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 6 §:n hankeluettelon 1c) kohdan perusteella hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

YVA-menettelyssä tarkoitus on, että selvitetään ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tavoitteena on esittää tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista kokonaisuutena sekä siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään ja arvioidaan.

Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan ympäristövaikutusten arviointimenetystä annetussa asetuksessa esitettyjen arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Arviointiohjelman mukaan hanke edellyttää sähkömarkkinalain mukaista rakentamislupaa Energiamarkkinavirastolta. Voimajohdon johtoalueessa tapahtuvien muutosten päivittäminen edellyttää lunastustoimitusta ja lunastuslupaa valtioneuvostolta.

Voimajohdon tarkempaan yleissuunnitteluun liittyviä maastotutkimuksia varten haetaan tarvittaessa tutkimuslupaa aluehallintovirastolta.

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Nykyisin Forssan ja Liedon sähköasemien välillä on 1920-luvulla valmistunut kantaverkon voimajohto. Voimajohdon uudistamisen yhteydessä nykyiset jännitetasoltaan 110 kilovoltin voimajohdot suunnitellaan korvattavan 400 ja 110 kilovoltin voimajohdoilla. Hankkeen toteutustavan lähtökohtana on uusien voimajohtojen sijoittaminen yhteispylväsrakenteena nykyisen voimajohdon paikalle. Forssan ja Liedon välinen voimajohtohanke on tarpeellinen sekä ikääntyneiden voimajohtojen uudistamisen että kantaverkon vahvistamisen takia. Suomen kantaverkon ensimmäiseen runkolinjaan kuuluneen ns. Rautarouvan tekninen käyttöikä on loppumassa. Lisäksi Forssan ja Liedon välille tarvitaan korkeamman jännitetaso eli 400 kilovoltin voimajohto vahvistamaan Lounais-Suomen kantaverkkoa itä-länsisuunnassa. Suunniteltu voimajohtohanke palvelee myös alueellisia sähkönsiirtotarpeita. Uuden 110 kilovoltin voimajohdon siirtokyky on nykyistä suurempi ja mahdollistaa sähkön siirtotarpeiden kasvun Forssan ja Liedon välillä. Kantaverkon pitkän aikavälin kehittämisessä Forssan ja Liedon välinen voimajohtohanke on tärkeä osa kokonaisuutta, jolla vastataan Suomen ilmasto- ja energiastrategian edellyttämiin sähkönsiirtoverkon vahvistustarpeisiin.

Johtoreitti on 67 kilometrin pituinen ja sijoittuu kahdeksan kunnan; Liedon, Tarvasjoen, Marttilan, Koski Tl:n, Someron, Ypäjän, Jokioisten ja Forssan alueelle, pääasiassa maa- ja metsätalousalueille, lähtökohtaisesti nykyiselle lunastetulle johtoalueelle.

Voimajohdon rakentamisvaihe kestää pari vuotta ja sen arvioidaan toteutuvan vuosina 2015 - 2020 siten, että uusi voimajohto saadaan käyttöön viimeistään vuoteen 2020 mennessä. Hankkeen aikataulu on sidoksissa ensin toteutettavaan Hikiän ja Forssan väliseen voimajohto-osuuteen, jonka rakentamisen arvioidaan ajoittuvan vuosille 2013 – 2015.

Vaihtoehdot

YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen toteuttamisvaihtoehto VE 1. Hankkeen toteuttamatta jättämistä koskevaa vaihtoehtoa VE 0 ei arvioida.

VE 0: Toteuttamatta jättämistä koskeva ratkaisu ei ole mahdollinen kantaverkon toiminnan kannalta. Fingrid Oyj vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Nykyiset 110 kilovoltin voimajohdot ovat teknisen käyttöikänsä lopussa, eikä niiden vahvistaminen pelkästään riitä valtakunnalliseen sähkönsiirron tarpeeseen. Jännitetasol-

taan 400 kilovoltin voimajohdon toteuttamatta jättäminen rajoittaisi valtakunnallista sähkön siirtoa eikä kantaverkkoyhtiö tällöin toimisi sähkömarkkinalain (386/1995) mukaisesti.

VE 1: Hankkeessa tarkastellaan Forssan sähköaseman ja Liedon sähköaseman välillä yhtä pääreittivaihtoehtoa. Yhteispylväsrakenteena eli päällekkäin sijoitettuna 400 ja 110 kilovoltin voimajohdot voidaan sijoittaa entisten 110 kilovoltin voimajohtojen paikalle. Nykyinen 2 x 110 kilovoltin vapaasti seisovin ristikkojalkapylväin varustettu voimajohto eli ns. Rautarouva puretaan. Uusi 400 + 110 kilovoltin voimajohto sijoitetaan sen paikalle, nykyiselle johtoalueelle. Yhteispylväessä 400 kilovoltin virtapiiri sijoittuu pylvään yläorpeen ja 110 kilovoltin virtapiiri sen väliorpeen. Pylvästyyppeä on noin 12 metriä nykyistä korkeampi. Uudessa teräsportaalipylväessä on harustuenta, joka kasvattaa pylväsalaan nykyiseen verrattuna. Pylväiden määrä kuitenkin vähenee, koska pylväsväli pitenee nykyisestä. Voimajohtoreitti sijoittuu nykyisten voimajohtojen paikalle. Käytävissä olevien tietojen mukaan nykyisestä reitistä poikkeaminen ja perusrakenteesta poikkeavat pylväsratkaisut voivat tulla kyseeseen lähinnä Liedon ja Forssan sähköasemien johtojärjestelyjen yhteydessä, muutaman viimeisen pylvään kohdalla.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan YVA-lain 2 §:n edellyttämiä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, maaperään, veteen, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön, luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä edellä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Vaikutusten arviointi käsittää sekä voimajohdon rakentamisen että käytön aikaiset vaikutukset.

Arvioinnissa painottuvat seuraavat vaikutukset:

- Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön, joita tässä hankkeessa voivat olla vaikutukset maankäyttöön, maa- ja metsätalouteen, asutukseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön.
- Vaikutukset maaperään, luonnonvarojen hyödyntämiseen, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen ja eliöihin, joita tässä hankkeessa voivat olla vaikutukset kasvillisuuden ja eliöstön välisiin vuorovaikutussuhteisiin sekä luonnon monimuotoisuuden ja suojeluarvojen säilymiseen. Hanke ei vaikuta olennaisesti maaperään, ilmastoon, luonnonvarojen hyödyntämiseen, vesistöihin eikä pohjaveteen.
- Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, joita tässä hankkeessa voivat olla sähkö- ja magneettikenttien aiheuttamat mahdolliset terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä vaikutukset asumiseen ja virkistykseen. Elinkeinoihin kohdistuvia vaikutuksia voi aiheutua lähinnä maa- ja metsätaloudessa. Välillisiä elinympäristö- ja viihtyvyytsvaikutuksia saattaa aiheutua maiseman muutosten kautta.

Arviointiselostuksessa käsitellään myös valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, joilla voi katsoa olevan merkitystä tämän voimajohtohankkeen kannalta. Näitä ovat ainakin elinympäristön laatu (sähkö- ja magneettikentät), kulttuuri- ja luonnonperintö (luonnonsuojelulain mukaiset kohteet) sekä toimivat yhteysverkot (sähkön siirto).

Johtoreitin ympäristövaikutusten tarkastelun alueeseen kuuluvat johtoalueen lisäksi alueet, joiden luonnonoloja mahdollisesti rakennettavat voimajohdot ja/tai niiden

rakenteet voivat muuttaa sekä alueet, joille esimerkiksi maisemaan, ihmisiin ja elinkeinoihin kohdentuvat vaikutukset voivat ulottua. Arviointityön perusteella varsinainen vaikutusalue voi rajautua tarkastelualuetta suppeammaksi alueeksi. Tarkastelualan leveys vaihtelee tässä arviointityössä noin 100 metristä (metsäalueet) jopa neljään kilometriin (avoimet peltoaukeat ja vesistöjen ylitykset) voimajohtojen molemmin puolin. Useimmat vaikutukset ovat suoria, jolloin tarkasteluanne ulotetaan noin 100 metrin etäisyydelle uudesta voimajohdosta. Tällaisia osa-alueita ovat mm. luontovaikutukset pois lukien linnusto, jota tarkastellaan tarvittaessa laajemmalla alueella keskittyen merkittäviin linnuston levähdys- ja pesimäalueisiin. Maankäyttöä tarkastellaan noin 300 metrin etäisyydellä voimajohdosta. Maisema- ja kulttuurivaikutuksia arvioidaan maisema- ja kulttuurialueiden muodostamina kokonaisuuksina sekä lähi- että kaukomaisemassa laajimmillaan neljän kilometrin etäisyydellä voimajohdosta.

Vaikutusten arviointi perustuu mm. ympäristön nykytilan selvityksiin, maastokäynteihin, karttoihin ja ilmakehuun, sekä arviointimenettelyyn sisältyvään vuorovaikutukseen ja muuhun tausta-aineistoon. Johtoreitin alueella tehdään arkeologinen inventointi. Maisema-arvioinnin tueksi tehdään näkemäalueanalyysitarkasteluita. Johtoreitillä tehdään luontoselvitys. Arviointi toteutetaan asiantuntijatyönä.

ARVIINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireillöolosta on kuulutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen mukaisesti vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla. Arviointiohjelma on pidetty nähtävänä em. kuntien virastossa ja kirjastoissa 3.6.–15.8.2010 välisen ajan ja siitä on pyydetty em. kuntien sekä muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Kuulutus arviointiohjelman nähtävänä olosta on julkaistu lehdissä Forssan Lehti, Turun Sanomat, Seutu-Sanomat, Paikallislehti Somero, Turun Tienoo, Auranmaan viikkolehti ja Salon Seudun Sanomat. Arviointiohjelmaa esittelevät yleisötilaisuudet on pidetty 8.6.2010 Tarvasjoella ja 9.6.2010 Jokioisilla.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 16 kpl. Mielipiteitä on esitetty 6 kpl. Lausunnot ja mielipiteet on lähetetty hankkeesta vastaavan käyttöön 19.8.2010. Yhteenvedossa tuodaan esille lausuntojen ja mielipiteiden keskeisin sisältö.

Lausunnot

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää tarpeellisena, että vaikutusten arvioinnin yhteydessä selvitetään tuntemattomien kiinteistöjen käyttötarkoitus sekä esitetään selkeästi muutokset sähkö- ja magneettikenttien voimakkuuksissa voimajohtojen välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöissä sekä muutoksesta aiheutuvat vaikutukset ihmisten terveyteen. Talousveden osalta ohjelmasta ei selviä, sijaitseeko vanhojen pylväiden läheisyydessä talousvesikaivoja, koska uusien pylväiden paikat eivät ole vielä tiedossa. Arvioinnin yhteydessä tulee selvittää, sijaitseeko vanhojen pylväiden läheisyydessä talousvesikaivoja ja jos sijaitsee, arvioida pylväiden purkamisesta aiheutuvat vaikutukset talousveden laatuun ja määrään. Uusien pylväiden paikkoja suunniteltaessa on tarpeen tehdä vastaava selvitys. Talousveden laadusta on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 461/2000 ja 401/2001. Aluehallintovirasto pitää tärkeänä, että Forssan, Jokioisten ja Ypäjän terveydensuojeluviranomaiset ovat mukana arviointimenettelyssä. Terveydensuojeluviranomaisella on paikallinen asiantuntemus terveydensuojelulain tarkoittamien kohteiden ja hankkeen vaikutusalueen elinympäristön ter-

veydellisistä olosuhteista. Aluehallintovirasto pitää muilta osin vaikutusten arviointia arviointiohjelman mukaisesti toteutettuna riittävänä.

Finavia Oy:llä ei ole huomautettavaa. Yhtiö kehottaa kuitenkin huomioimaan hankkeen mahdollisen lentoestelausunnon/-luvan tarpeen ilmailulain mukaisesti.

Forssan kaupunginhallitus toteaa, että kantaverkon uusiminen on mittava ja tärkeä toimenpide. Arviointiohjelma on laadittu asiantuntevasti eikä kaupungilla ole siitä huomautettavaa.

Hämeen ELY-keskus toteaa, että voimajohto kulkee Hämeen ELY-keskuksen alueella Forssan, Jokioisten ja Ypäjän kuntien alueella, ja antaa lausuntonsa vain niitä koskevilta osin. Alueen liito-oravakohteet on selvitetty viime keväänä, ja ohjelman mukaan alueella on tarkoitus tehdä kuluvana kesänä luontoselvitys. Koska johto on tarkoitus rakentaa jo olemassa olevaan johtoaukeaan, joka vielä kapenee, merkittäviä luontovaikutuksia ei ole odotettavissa. YVA-ohjelman luontovaikutusten selvittämistä koskevassa osuudessa ei siten ole Hämeen puolella tarkistettavaa. Myöskään muilta osin ELY-keskuksella ei ole ohjelmasta huomautettavaa.

Hämeen liiton mukaan Kanta-Hämeen vahvistetussa maakuntakaavassa johtoyhteys on osoitettu ”merkittävästi kehitettävänä ohjeellisena voimalinjana, 400 kV”. Uuden voimajohdon 400+110 kV sijoittaminen 110 kilovoltin voimajohtojen nykyiselle johtoalueelle tukee maakuntakaavan maankäyttöperiaatteita. Linjaus sivuaa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, kuten ohjelma-asiakirjan kartassa todetaan. Voimalinja ylittää myös maakuntakaavassa osoitetut kalliokiviaineksen ottoalueet (Eok 195 ja Eok 196).

Jokioisten kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Kosken TI kunnanhallituksella ei ole huomauttamista Fingrid OYJ:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Liedon kunnanhallituksella ei ole erityistä lausuttavaa arviointiohjelmasta. Rakennus- ja ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hankkeesta laadittu ympäristövaikutusten arviointiohjelma täyttää arviointimenettelystä säädetyssä laissa ja asetuksessa arviointiohjelmalle asetetut vaatimukset, vaikka hankkeen toteuttamatta jättämistä ei olekaan tarkasteltu vaihtoehtona.

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuollon mielestä selvitys on tehty riittävällä tarkkuudella ja terveydensuojelun kannalta ei ole lisättävää. Lausunnossa on huomioitu Liedon, Marttilan, Tarvasjoen ja Koski TI kuntien alueet.

Marttilan kunnanhallitus pitää tärkeänä, että energiansiirron vaatima linja toteutetaan. Hankkeen toteuttamisessa tulee ottaa huomioon maanomistajien kohtuulliset toiveet sekä jo rakennettu infra.

Museovirasto toteaa, että linjaukselta ei ole löydetty muinaismuistolain tarkoittamia kohteita tehdyssä kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnissa. Ohjelmaan ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa.

Someron kaupunginhallitus ilmoittaa, ettei sillä ole huomauttamista arviointiohjelmasta. Terveystarkastajan lausunnossa todetaan, että Somerolla karttatietojen mukaan on voimajohdosta noin n 80-140 m etäisyydellä 2 asuinrakennusta ja ja 70-80 m etäisyydellä 2 lomarakennusta. Linjauksessa tulee huomioida piha-alueiden olo ja leikkipaikkojen sijoittuminen varoetäisyyden ulkopuolelle.

Tarvasjoen kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa. Yksityisille talouksille ei saa koitua uudesta toteutuksesta kohtuutonta haittaa ympäristönsuojelun, maankäytön ja terveyden osalta.

Turun museokeskuksen/Varsinais-Suomen maakuntamuseo ilmoittaa, että Maakuntamuseon ja Museoviraston välisen rakennusperintöä ja kulttuurimaisemaa koskevan yhteistyösopimuksen mukaan maakuntamuseon toiminta-alueetta laajempaa maantieteellistä aluetta koskevissa ympäristövaikutusten arviointiin liittyvissä asioissa lausunnonantajana toimii Museovirasto.

Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota voimajohdon ja maanteiden ylityskohtiin. Maantie 2804 ja kantatie 52 sekä valtatie 10 kuuluvat erikoiskuljetusreitistöön. Voimajohdot on asennettava siten, että niiden ali voidaan kaikissa olosuhteissa kuljettaa turvallisesti 7 metriä korkeita kuljetuksia. Voimajohtojen pylväspaikkojen sijoittaminen tulee mahdollisuuksien mukaan tapahtua maanteiden 20 metrin suoja-alueen ulkopuolelle tai suojata rakenteellisesti mahdollisia tieltä suistumisia vastaan.

Varsinais-Suomen liitolla ei ole huomautettavaa.

Mielipiteet

A ja B vastustavat hanketta. Suuri voimalinja pilaa arvokkaan kulttuurimaiseman Tarvasjoella. Voimalinja halkoisi Pyhän Yrjänän alttarin maat. Nykyinen purettava "Rautarouva" ei olisi nykyaikana saanut rakentamislupaa. Nyt on tilaisuus korjata virhe ja rakentaa 400+110 kV:n voimalinja kulkemaan 10-tien vartta mukaillen. He kysyvät, onko 400kV:n voimalinjalle perusteita ja riittäviä laskelmia? Jos uusi korkeampi linja toteutuu, se pilaa merkittävästi maiseman, koska se suuruudessaan ja korkeudessaan hallitsee koko maisemaa, Rautarouvaa paljon enemmän. 400+110kV:n voimalinja aiheuttaa melua ja koronailmiön. Nämä häiritsevät ihmisiä ja kotieläimiä koko kylässä. Magneetikentän haittavaikutuksista ei tiedetä tarpeeksi eli on siis mahdollista, että lapset ja aikuisetkin voivat sairastua mitä erilaisimpiin sairauksiin. Miten rakennusrajoitusalueen leventäminen korvataan meille maanomistajille? He vaativat voimajohtohankkeen haittavaikutuksista jatkuvaa vuotuista korvausta. He haluavat käyttöönsä alkupe räiset Rautarouvan lunastuslupa-asiakirjat. He vaativat ympäristö- ja meluvaikutusten tarkkaa tutkimista.

C toivoo, että terveyshaittojen arviointiin kiinnitetään huomiota ja asukkaille tiedotetaan muutoksista magneetti- ja sähkökentissä niin, että kukin voi arvioida omalta kohdaltaan tilannetta tutkimustietoon perustuen.

D ja E vastustavat voimalinjan jännitteen nostamista nykyisestä tasosta. He vaativat perusteet ja laskelmat, onko oman maan sähkönkulutuksen tarve niin suuri, että jännitettä pitää nostaa esitetylle tasolle vai varmistetaanko tällä mahdollinen sähkön myynti myös ulkomaille. He vaativat oletusarvojen sijasta magneetti- ja meluvaikutustutkimukset asuinalueiden läheisyyteen. Linjasta on haittaa ja se tulee vaikuttamaan monen seuraavan sukupolven elämään. Magneetikenttä vaikuttaa terveyteen haitallisesti, lisää pelkoa terveydestä ja vähentää viihtyvyyttä. Linja aiheuttaa esteettistä haittaa ja lisää melua. Linja hankaloittaa luomuviljelyä. Maatalouden monimuotoisuuden käyttömahdollisuudet ajoittuvat. Linja aiheuttaa rakennusoikeuksien menetystä ja vanhojen rakennusten korjaaminen vaikeutuu tai jopa estyy. Hankealue on kulttuurihistoriallisesti arvokasta. Tila on sukutila vuodesta 1726. Oman kaivon juomaveden laatu saattaa muuttua säteilyn vaikutuksesta. Edellä mainitut seikat alentavat merkittävästi tilan arvoa. Linjan läheisyys ei houkuta jälkipolvia jatkamaan. Maapohjalle linjan alta on maksettava vuosivuokraa taloudellisten menetysten lisäksi. Ei voi olla oikein, että sähköyhtiö jakaa osin-

koja ja optioita kun maanomistajilta riistetään maat yhteiseen etuun vedoten. Haitat tulee korvata kokonaisuudessaan maanomistajille. Maakuntakaavan karttaotteessa on väärä merkintä Kallelan kohdalla, 110 kV voimajohdon maakuntahallitus on päättänyt kulkeväksi Marttilassa, vahvistetun seutukaavan mukaisesti. He haluavat käyttöönsä alkuperäiset lunastuslupa- ja sopimusasiakirjat "rautarouvasta".

F muistuttaa, että on huomioitava uusien pylväiden rakentamisen vaikutus peltojen salaojitukseen. Samoin tulee huomioida se, että vanhojen pylväiden kohdalle tulee asettaa salaojitus.

G ja H vastustavat voimalinjan jännitetason nostamista, koska säteily lisääntyy ja terveydellinen haitta kasvaa ja luonnon monimuotoisuus kärsii. He kysyvät myös, onko mahdollista saada maapohjalle vuosivuokraa ja onko mahdollista nähdä alkuperäiset lunastuslupa-asiakirjat?

I ja J ilmoittavat, että heidän tilansa mailla sijaitsee vahvistettu 110 kV pylväs paikassa, jossa linja ylittää Tarvasjoen. Maisemallisesti pylväs sijaitsee mahdollisimman huonossa paikassa. Pylvästä on ollut viljelyssä haittaa vuosittain 40 vuoden ajan. Linjan alle jäävistä pylväistä tulisi maksaa maanomistajille haittaa vastaava korvaus vuosittain ja linjan tarve sekä korvauksen määrä tulisi tarkistaa viiden vuoden välein. Linja estää rakentamasta joen rannalle vapaa-ajan rakennuksia tai muuta veteen liittyvää yritystoimintaa. He esittävät, että koko linja muutetaan maakaapeliksi. Siihen löydy poliittista tahtoa, jännitettä ja samalla pylväskokoa ei tulisi suurentaa, vaan sähkönsiirrossa tulevat häviöt tulisi kompensoida johtimien poikkileikkausta ja materiaalia muuttamalla. Pylväitä uusittaessa ulkomuotoon pitää kiinnittää huomiota erityisesti maisemallisesti arvokkailla paikoilla.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman sisältö YVA-asetuksen 9 §:n edellyttämällä tavalla. Hankkeen arviointiohjelma on varsin selkeä kokonaisuus, johon kuitenkin on tarpeen sisällyttää tarkennuksia arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella.

Arviointiin ei YVA-lain mukaan sisälly maanomistajille mahdollisesti syntyvien haittojen korvausmenettely tai sitä koskevan tiedon hankkiminen. Näin ollen mielipiteissä esille tuodut korvausvaatimukset ja voimajohtolinjaa koskevan lunastustoimituksen asiakirjojen toimittamista maanomistajille nähtäväksi ei käsitellä tässä menettelyssä.

Hankekuvaus

Hanke, sen tavoitteet ja sijainti on kuvattu selkeästi arviointiohjelmassa. Hankkeen toteuttamisen vaihtoehdot on selvästi esitetty. Hankkeen eri vaiheet aikatauluineen on todettu.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset on selkeästi esitetty. Huomioon on myös otettava, että pylväsvälit ja -paikat muuttuvat ja pylväiden ja niihin liittyvien rakenteiden sijoittaminen saattaa vaatia tieviranomaisen hyväksynnän. Valtatien 10 suoja-alueet ulot-

tuvat 30 metrin etäisyydelle ajoradan keskilinjasta. Muilla ko. johtoreitin maanteillä suoja-alueet ulottuvat 20 metrin etäisyydelle maantien keskilinjasta.

Vaihtoehtojen käsittely

Vaihtoehtojen osalta hanke on varsin rajoittunut, mikä johtuu suurelta osin sähkömarkkinalain kantaverkkoyhtiölle asettamista velvoitteista ja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Hankkeen vaihtoehtotarkasteluun ei sisälly hankkeen toteuttamatta jättämistä. Ns. nollavaihtoehdon tarkastelematta jättämiselle on kuitenkin esitetty riittävät perusteet.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Menetelmät

Vaikutusten selvittäminen perustuu suurelta osin olemassa olevaan selvitykseen ja sen pohjalta tehtävään asiantuntija-arviointiin. Arviointimenetelmät on kuvattu kunkin selvitetävän vaikutuksen yhteydessä.

Alueen nykytila

Hankkeen vaikutusten arviointia varten huolellisesti tehty alueen nykytilan kuvaus on keskeinen. Arviointiohjelmassa on esitetty selkeästi yleiskuvaus alueen nykytilasta. Nykytilan kuvauksessa on hyvin huomioitu keskeisimmät asiat, kuten kaavoitus, luontoarvot ja maiseman erityispiirteet. Maakuntakaavoituksen vaihetta koskien on todettava, että maakuntahallitus on 24.5.2010 hyväksynyt maakuntakaavaehdotuksen nähtävillä pidettäväksi 1.6. – 2.7.2010.

Vaikutusalue

Hankkeen vaikutusalueena olemassa oleva johtokuja ja sen ympäristö on helppo hahmottaa. Vaikutusten tarkastelualue vaihtelee 100 metristä noin neljään kilometriin. Vaikutusarvioinnin tarkemmat rajaukset on esitetty arvioitavien vaikutusten yhteydessä.

Vaikutusten tarkastelualueutta voidaan tässä vaiheessa pitää lähtökohtaisesti riittävänä.

Tarkasteltavat vaikutukset ja lisäselvitysten tarve

Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan YVA-laissa edellytetyjä ympäristövaikutuksia. Hankkeen merkittävimmät vaikutukset liittyvät maisemaan ja luontoon sekä elinympäristön viihtyvyyteen.

Hankkeessa keskeisimmät ja merkittävät vaikutukset on tuotu hyvin esille ja niiden tarkastelu on esitetty erittäin kattavasti. Sähkö- ja magneettikenttien sekä koronamelun osalta arviointiselostuksessa tulee esittää vaikutukset selkeästi ja havainnollisesti. Peltoviljelyn ja maataloustyön tehostamisen kannalta arvioinnissa tulisi ottaa huomioon pylväiden sijoittelun merkitys peltojen taloudelliselle käytölle.

Epävarmuustekijät ja oletukset

Keskeiset epävarmuustekijät ja oletukset on arvioinnissa tuotu esille ja niiden merkitys esitetään kunkin arvioitavan vaikutuksen yhteydessä.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Arviointiohjelmassa on tuotu esille haittojen torjunta ja lieventäminen. Arviointiselostuksessa tulee esittää myös haitallisten vaikutusten torjunta mahdollisimman konkreettisesti. Hankkeen jatkosuunnittelussa on hyvä ottaa huomioon muiden tekijöiden lisäksi mm. peltojen taloudellinen käyttö ja maadoitusjohtojen sijoittaminen siten, ettei salaojitukselle aiheutuisi vaurioita.

Seuranta

Hankkeen vaikutusten seurantarave on otettu huomioon ja arviointiselostuksessa esitetään, miten hankkeen vaikutuksia seurataan. Arviointiohjelmassa on selvitetty myös tutkimustoimintaa, joista hankkeesta vastaava huolehtii tai joihin se osallistuu.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen aito huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Arvioinnissa on sidosryhmille varattu tähän mennessä riittävä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta. Hankkeessa on YVA-ohjausryhmä. Hankkeesta tiedottamiseen on myös hankkeesta vastaavan taholta hyvin varustauduttu. Hankkeelle on perustettu verkkosivut, joiden yhteyteen on toteutettu karttapalautejärjestelmä helpottamaan palautteen antamista. Asukkaille ja muulle kiinnostuneelle yleisölle on järjestetty maastokävely, jolla paneudutaan muutostilanteisiin melko yksityiskohtaisesti.

Raportointi

Arviointiohjelma on rakenteeltaan hyvä ja jäsentynyt. Ohjelman mukaisesti toteutettuna arviointiselostus näyttäisi sisältävän kattavan vaikutusarvioinnin. Arviointiselostuksen laatimisessa on kuitenkin otettava huomioon, että selvittävät vaikutukset ja asiat esitetään siten, että lausunnoissa ja mielipiteissä esille nousseisiin keskeisiin kysymyksiin on arviointiselostuksesta löydettävissä jossain muodossa vastaus.

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehtojen puuttumisen vuoksi vertailukohteen on nykytila, johon peilataan voimajohdon arvioituja vaikutuksia. Arvioinnin tulokset välittyvät mahdollisimman selkeässä muodossa lukijalle.

Yhteenveto ja ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelma kattaa keskeiset YVA-menettelyssä selvittävät asiat. Esiitettyjen selvitysten hankkiminen on hankkeesta vastaavan tehtävä. Arvioinnin aikana tulee tarpeen mukaan pitää yhteyttä YVA-menettelyssä mukana oleviin asiantuntijaviranomaisiin. Hankkeessa lisätietoja on saatavissa mm. Varsinais-Suomen, Hämeen sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Arviointityön etenemisessä tulee ottaa huomioon, että tarvittaville selvityksille on käytettävissä riittävä ja selvitysten kannalta sovelias aika.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävänä 15.9.2010 alkaen internetissä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kotisivulla www.ely-keskus.fi ja virka-aikana yhden kuukauden ajan

Liedon kunnanvirastossa, Kirkkotie 13, Lieto

Liedon kunnankirjastossa, Kirkkotie 13, Lieto

Tarvasjoen kunnanvirastossa, Hämeen Härkätie 623, Tarvasjoki

Tarvasjoen kirjastossa, Hämeen Härkätie 630, Tarvasjoki

Marttilan kunnanvirastossa, Härkätie 773, Marttila

Marttilan kirjastossa, Härkätie 723, Marttila

Kosken TI kunnanvirastossa, Härkätie 5, Koski TI

Kosken TI kirjastossa, Hämeentie 12, Koski TI

Someron kaupunginvirastossa, Joensuuntie 20, Somero

Someron kaupunginkirjastossa, Kiiruuntie 2, Somero

Ypäjän kunnanvirastossa, Perttulantie 20, Ypäjä

Ypäjän pääkirjastossa, Perttulantie 59, Ypäjä

Jokioisten kunnanvirastossa, Keskuskatu 29 A, Jokioinen

Jokioisten kunnankirjastossa, Keskuskatu 27, Jokioinen

Forssan kaupungintalolla Turuntie 18, Forssa

Forssan pääkirjastossa, Wahreninkatu 4, Forssa.

Arviointiohjelma on nähtävänä myös Internetissä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kotisivulla www.ely-keskus.fi.

Johtaja

Risto Timonen

Ylitarkastaja

Seija Savo

Liitteet 1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
2. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu 11070 €

Jakelu Fingrid Oyj suoritemaksua vastaan

Tiedoksi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (sähköisesti)
Lausunnonantajat
Mielipiteen esittäjät
Suomen ympäristökeskus
Ympäristöministeriö

LIITE 1**LUETTELO LAUSUNNON ANTAJISTA JA MIELIPITEEN ESITTÄJISTÄ****LAUSUNNON ANTAJAT**

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Finavia Oyj
Forssan kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Jokioisten kunta
Kosken TI kunta
Liedon kunta
Liedon kunta / ympäristöterveydenhuolto
Marttilan kunta
Museovirasto
Someron kaupunki
Tarvasjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen maakuntamuseo

MIELIPITEEN ESITTÄJÄT

A - J

LIITE 2**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksessa (1097/2009) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista maksutaulukon mukaisesti. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.